

22. helluntain jälkeinen viikko, lauantai

Päivän epistola

(2. Kor. 5: 1 – 10 a)

”Veljet, me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätkettyä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asummme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, hän on antanut meille Hengen. Olemme siis aina turvallisella mielellä, vaikka tiedämme, että niin kauan kuin tämä ruumis on kotimme, olemme poissa Herran luota. Mehän elämme uskon varassa, emme näkemisen. Mutta mielemme on turvallinen, vaikka haluaisimmekin muuttaa pois ruumiistamme, kotiin Herran luo. Siksi myös pyrimme noudattamaan hänen mieltään, olimmepa jo perillä hänen luonaan tai vielä sieltä poissa. Meidän kaikkien on tultava Kristuksen tuomioistuimen eteen.”

Tämä teksti on Paavalin teksteistä yksi vaikeimmista tulkita. Tutkijat eivät ole yksimielisiä oikeasta tulkinnasta. Tekstissä on selvästi esillä nykyisyys ja lopun aika. Jotkut tutkijat ovat havaitsevinaan tässä Paavalin ajatusmaailman muutoksen. Aikaisemmin hän odotti, että Kristuksen toinen tuleminen tapahtuu hänen aikanaan mutta tämä teksti tuo esille sen, että hän mahdollisesti kuolee ennen Kristuksen toista tulemistä. Tällöin Paavali miettisi sitä, mitä tapahtuu ihmisen ruumiillisen kuoleman ja tulevan hengellisen ylösnousemuksen väliaikana. Myös kysymys alastomuudesta on ongelmallinen. Paavalilla voi olla mielessään viimeinen tuomio. Alastomuus voi viitata kunniaan tai häpeään. Vanhassa testamentissa alastomuus liitetään häpeään ja syntiin. Jumalan edessä oleminen edellytti pukeutumista taivaalliseen asuun. Oliko taustalla ajatus, että ne korinttilaiset, jotka vastustivat Paavalia, ”riisuivat hänet alastomaksi Jumalan edessä”?

”Me tiedämme” viittaa edelliseen jakeeseen: ”Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.” (2. Kor. 4: 18) Näkyvää on tämä ”maallinen telttamajamme”. Se kuvaa ihmisruumiin väliaikaisuutta ja särkyvyyttä (vrt. Viisauden kirja 9: 15, siinä käytetty sana maja voidaan kääntää sanalla telttä). Tätä samaa särkyvyyttä Paavali kuvasi jo aikaisemmin puhuen ihmisruumiista saviastiona (2. Kor. 4: 7). Tämän telttamajan purkaminen tarkoittaa ihmisen kuolemaa.

Taivaassa meitä varten on ikuinen asunto. Tämä on äskeiselle ilmaukselle vastakkainen kuva. Siihen on innoittanut ajatus tulevaisuuden temppelistä (2. Esdras 10: 40 – 57, myös Mark. 14: 58, Joh. 2: 19 – 21, jotka eivät kuitenkaan tarkoita rakennusta). Se kuvaa olemisen uutta muotoa (vrt. Fil. 3: 12 – 21). Siihen sisältyy toivo, sillä siinä ilmaistaan asunto, joka on meitä varten.

Taivaallinen asu tarkoittaa todennäköisesti jälleen olemisen uutta muotoa, ei niinkään vaatetta. Samaan asiaan näyttää Paavali viittaavan kirjoittaessaan, että katoavan on pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen (1. Kor. 15: 53 – 54). Se näyttäisi viittaavan kastepuvun päällepukemiseen (Room. 13: 14; Gal. 3: 27), mutta tämä tapahtuu jo tässä maailmassa.

”Kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi” sisältää kaksi ajatusta. Ensinnäkin varmuuden jostakin, ja se jokin on, ettemme jää alastomiksi. Alastomuus merkitsisi kuolemaa kreikkalaisessa filosofiassa. Kun kyse on pukeutumisesta, niin se merkitsee, ettei jäädä kuoleman omaksi.

Sitten Paavali puhuu itsestään todeten, että ”asuu tässä majassa” tarkoittaen maan päällä olevaa elämää ”telttamajassa”. Hän ”huokailee ahdistuneena” viittaa hänen apostolin tehtäviinsä liittyviin kärsimyksiin. Hän odottaa Kristuksen toista tulemistä ennen omaa kuolemaansa: emme haluaisi riisuutua, vaan pukeutua uuteen asuun (1. Kor. 15: 51; 1. Tess. 4: 15). Tähän uuteen olomuotoon vakuudeksi Jumala on antanut meille Hengen (vrt. myös 2. Kor. 1: 22).

Paavali torjuu ajatuksen, että yhteyteen Jumalan kanssa tarvittaisiin ruumis: ”niin kauan kuin tämä ruumis on kotimme, olemme poissa Herran luota”. Tämän hän vahvistaa kirjoittamalla halustaan muuttaa pois ruumiistaan kotiin Herran luo. Taustalla on nähtävästi korinttilaisten ajatus siitä, että yhteys Jumalaan tulee kokea fyysisesti, niin kuin he ajattelivat tapahtuvan, kun syötiin epäjumalille uhrattua lihaa (1. Kor. 8: 1, 4). Paavalilla on myös halu päästä lopulliseen yhteyteen Kristuksen kanssa (vrt. Fil. 1: 21, 23). ”Ruumis on kotimme” ja ”kotiin Herran luo” kertoo ihmisen todellisuudesta tässä maailmassa. Siinä on esillä pelastuksemme tämän hetkinen tilanne ja se täydellistyminen, mitä kohti seurakuntalaiset etenevät.

Paavali toteaa, että Jumalan tahdon noudattaminen on tärkeää, riippumatta siitä, olemmeko jo ”hänen luonaan tai vielä sieltä poissa”. Näin hän kieltää ajatuksen asumuksen hyödyllisyydestä. Jokainen joutuu Kristuksen tuomioistuimen eteen vastaamaan elämässään tekemistään asioista.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 7: 1 a – 10)

”Siihen aikaan Jeesus lähti Kapernaumiin. Erään sadanpäällikön palvelija oli kuolemansairaana. Sadanpäällikkö piti palvelijaa suuressa arvossa, ja kuultuaan Jeesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia pyytämään, että Jeesus tulisi ja pelastaisi palvelijan hengen. He tulivat Jeesuksen luo ja vetosivat häneen sanoen: ”Se mies ansaitsee apusi. Hän rakastaa meidän kansaamme, ja meidän synagogammekin on hänen rakennuttamansa. Jeesus lähti heidän mukaansa. Mutta kun hän jo oli lähellä taloa, sadanpäällikkö lähetti ystäviään tuomaan hänelle sanaa: ”Herra, älä vaivaa itseäsi. Minä en ole sen arvoinen, että tulisit kattoni alle. En pitänyt itseäni senkään arvoisena, että olisin tullut sinun luoksesi. Käske, niin palvelijani paranee. Minä tottelen itsekkin toisten käskyjä ja komennan omia sotilaitani. Kun sanon sotilaille: ”Mene”, niin hän menee, tai toiselle: ”Tule”, niin hän tulee, tai palvelijalleni: ”Tee tämä, niin hän tekee.” Jeesus hämmästyi näistä sanoista. Hän kääntyi perässään tulevan ihmisjoukon puoleen ja sanoi: ”Kuulkaa, mitä sanon: tällaista uskoa en ole tavannut edes Israelin kansan keskuudessa. Kun Jeesusta vastaan lähetetyt miehet palasivat taloon, he tapasivat palvelijan terveenä.”

Sama kertomus löytyy Matteukselta (Matt. 8: 5 – 13) sekä Johannekselta (Joh. 4: 43 – 54). Kertomus tuo mieleen myös sen, kuinka apostoli Pietari kasto i sadanpäällikkö Corneliuksen, joka myös auttoi juutalaisia (Ap.t. 10: 2, 34 – 35). Tämä kertomus aloittaa sarjan kertomuksia (Luuk. 7: 1 – 9: 6), missä kerrotaan Jeesuksen toiminnasta ja jossa ylitetään juutalaisten määräykset puhtaista ja saastaisista. Jeesuksen toiminta yhdistää ihmisten ja yhteisön elämän. Kertomuksissa korostetaan, että Jumalan sanan tuojat on otettava vastaan. Näin tekevät pakanat, publikaanit (veronkerääjät), syntiset ja sairaat. He muodostavat uudelleen muodostetun Israelin.

Kertomus Kapernaumin sadanpäällikön palvelijan parantumisesta ennakoi kristinuskon leviämistä pakanoiden keskuuteen. Luukkaalla korostuu se, ketkä ovat arvollisia saamaan avun Jeesukselta.

Sadanpäämies on sadan sotilaan päällikkö, hän oli joko Herodes Antipaan palveluksessa osana Rooman miehitysjoukkoja tai tullin (veronkeräysjärjestelmän) palveluksessa. Hän ei ollut juutalainen vaan pakana. Teksti korostaa sadanpäällikön myönteistä suhtautumista juutalaisiin. Jo aikaisemmin (Luuk. 3: 14) Luukas kertoi, että ainakin osa roomalaisista sotilaista suhtautui myönteisesti juutalaisiin ja kysyivät Johannes Kastajalta, miten heidän tulisi toimia (Palestiinassa). Johannes kehotti heitä tyytymään palkkaansa ja kielsi heiltä ryöstämisen ja kiristämisen.

Tekstissä mainitut ”juutalaisten vanhimmat” tarkoittaa paikallisen juutalaisen yhteisön johtomiehiä. He olivat ensimmäinen ryhmä, joka tuli sadanpäämiehen pyynnöstä Jeesuksen luo. Tässä yhteydessä he todistavat sadanpäämiehen olevan kelvollinen vastaanottamaan Jeesuksen avun, sillä ”Hän rakastaa meidän kansaamme, ja meidän synagogammekin on hänen rakennuttamansa”. Vanhimmat siis pyysivät, että Jeesus ei pitäisi sadanpäämiestä pakanana.

Jeesus lähti kohti sadanpäämiehen taloa. Nyt tuli toinen ryhmä tapaamaan Jeesusta. Sadanpäämies ei pitänyt itseään sen arvoisena, että Jeesus tulisi hänen luokseen. Tämä merkitsee oman syntisyyden ymmärtämistä vastakohtana Jeesuksen pyhyydelle. Taustalla voi olla myös ajatus juutalaisten uskonnollisista ohjeista, joissa pakanoiden asuinsijaa pidettiin ei-puhtaana (vrt. Pietari ja Corneuliuksen talo, Ap.t. 10: 28; 2. Moos. 23: 32 – 33).

Sadanpäämies perustelee asian oman kokemuksensa perustalta. Hän upseerina oli velvollinen täyttämään ylempiensä antamat määräykset ja oikeutettu antamaan alaisilleen määräyksiä, jotka näiden oli toteutettava. Käytännössä hän tunnustaa Jeesuksen vallan kuoleman yli. Jeesuksen sana riittäisi parantamaan sairaan.

Sadanpäämies on kelvollinen Jeesuksen antamaan apuun. Se ei johdu hänen tekemistään hyvistä töistä, vaan hänen uskostaan, että Jeesus voi voittaa kuoleman. Hänen odottamaton uskonsa vertautuu niihin, joiden olisi pitänyt uskoa, mutta jotka eivät kuitenkaan uskoneet.